

կած կամ հաստատած միջանակին համար՝ յայտարարուած է երկու նոր նիւթ կամ միջանակ, զորոնք Պրոֆ. Գր. Խաչատրեանց առաջարկեր է եւ ընդունուել են Ապրիլ ամսոյ 5ին տեղի ունեցած Լազարեան ճեմարանի Գանձարկական Դասաւորաններու խորհրդոյ նստին մէջ, իւրացանչիւր միջանակի յատկացուել է 700 ռուբլ. — 1. Հայ աղթական ուսման ֆոնդի հայտարարութիւնը — հասկերի միջանակն ուսուցման ֆոնդի համար իւրացանչիւր Գաղտնիքի — սկսեալ Հայ Արշակունցից անկումին մինչեւ մեր օրերը, — 2. Հայոց եւ Արցախի քաղաքական ու քաղաքակրթական (կուլտուրական) փոխադարձ յարաբերութիւնները՝ հնագոյն ժամանակներէ սկսեալ՝ մինչեւ Վրաստանի միասնաբար Ռուսաստանի հետ, — Հետազոտութեանց ներկայացընելու ժամանակն է 1 Մայիս, 1907:

3. Բաւեր Կլիւնտ, — «Մշակոյն» մէջ կը կարգանք (թ. 46). «Պ. Գեղեց. Մեղիք Դարադեղեղանին» ինչպէս հաղորդում է «НАВКАЗ»-ը, թոյլատրուած է հրատարակել Թիֆլիսում մի նոր հայերէն ամսօրնայ լրագիր, նշխարայ նախնական ջննդուրայի: Խմբագիրը լինելու է պ. Գ. Մեղիք-Դարադեղեղանը: Լրագրի անունն է Բաւեր Կլիւնտ:

4. «Հասկեր» — Ուրիշ նման լուր մըն ալ կ'ընթեանուիք «Տարազ» մէջ (թ. 10) «Տիկին Լիւիցիան, որ քաղաքումս ունի ուսումնարան, թոյլատրուելու է ստացել Թիֆլիսում հրատարակելու մանկական-մանկավարժական ամսագիր, հայերէն լեզուով՝ Հասկեր անունով: Ուրիշ եղբ. եւ ցանկանում ենք մեր անապատ հայ բնակիչներին հեղեղել նման նորանոր շատ հրատարակութիւններով՝ պարտացնելու հայ խոսակցածածանգտաները, իսկ «Մշակ» 63. թուէն կը տեղեկանանք «մանկական եւ մանկավարժական պատկերազարդ ամսագիր»-ին ծրագիրը, որ է Լ. Նուր-ժան-Ֆելիք:

1. Բնկորտարակական գրուածքներ, արձակ եւ ստանաւոր վէպեր, պատմածքներ, պատկերներ, զրատարկական գրուածքներ, պոէմներ, բանաստեղծութիւններ, առակներ, եւ ուրիշ գեղարուեստական երկեր: 2. Կենսագրութիւններ: 3. Ժամանակահատուկութիւններ: 4. Գիտական-համարմատչելի յօդուածներ աշխարհագրութիւնից, պատմութիւնից, բնագիտութիւնից եւ գիտութեան միւս ճիւղերից: 5. Գեղարուեստի վերաբերեալ յօդուածներ: 6. Այլեւայլ բն. մանր լուրեր: 7. Ֆիզիքական փորձեր, խաղեր, շարժանքներ, սեղաններ եւ ուրիշ զուարճութիւններ: 8. Թղթամիջոցութիւն մանուկ ընթերցողների հետ: 9. Նորէն ծնունդներ: 10. Թուականներ եւ զեկուցումներ ֆիզիքական, մասուր եւ բարոյական կրթութեան զանազան բարձր մասին: 11. Կրթութիւնի գարգիւտական կենսաբան մանկավարժական գրականութիւնից: 12. Մատենախոսութիւն եւ ընծադատութիւն մանկավարժական եւ մանկական գրականութիւնից: 13. Այլեւայլ բն. մանր լուրեր: 14. Խորհրդարաններ, հարցեր եւ պատասխաններ: 15. Գոստ-

արկը, Գայտարարութիւններ, Պրեմիաներ, գրքեր, Տարեկան բաժանորդագիրը՝ առաջին բաժնից 3 ռուբլի, երկրորդի հետ միասին 4 ռուբլի: Լուում եղբ., որ նոր ամսագիր կը սկսի հրատարակել սեպտեմբեր ամիսը, շնորհակալ շնորհակալութեամբ Պ. Ստեփան Լազարեանի:

5. Խաչոյ Կլիւնտ, — Բանասիրական պարբերաբար գրական ու գիտական ամսագիր վերածուած «Բանասերը»՝ իւր նորագոյն շրջանին մէջ (էջ 2) ունի «Տրագոմ Թագաւոր Հայոց եւ Պարթեւոյ խորագրով յօդուած մը, որուն մէջ յառաջ բերուած ու կրկնուած կարծիքներ բանասերներուն համար նոր շնունդ կ'առնէր» որ կայ այս ամիսը հրատարակելու մէջ՝ Լուիքի խորագրով յօդուածով զարգացնելու մէջ զանազան Տրագոմայ արձակի լուստապ հրատարակութիւնն է եւ մէջ մըն ալ սա խոշոր վճիռը: Եւ «կրկնուելու է, որ Աղթանակեղանն է թէ ոչ նշխարութեամբ այլ գոնէ մեծ մասամբ անվար գրուածներու կարգին կը պատմական եւ թէ իր պարունակած անհրաժեշտային, անխառնվանելի եւ նոյն իսկ զգուշիկ նկարարութիւնները» — սեւի նոր խառնուելու մէջ յերիւրում գարբումով վարքեր — շքանշան համար հեղեղանքներ — եւ եւնի, — Առեւ մը՝ որ զենար Գլխայ պատմութիւնը Գ. գարու գործը կը համարուի, երբ Հ. Գալթեան բացարձակ հրատարակից թէ է. գարու Հայոյ մը կրկնատունն է, անգիշէ ուրիշ բանասեր մը՝ գուցէ վար շնամուր համար, ուղեց խոշոր վճիռ մ'արձակել թէ Աղթանակեղան է. գարու գործն է, որ կը ցուցնէր Բանասերին հայերէնի հմտութեան չափը, «Բանասերը» խմբագիրն եւս ինք զինքն այսպիսի խոշոր վճիռ արձակող բանասերներու վիճակագիր համարել շատուց. համար այլոց՝ անշուշտ կը հաճի ցոյց տալ թէ մը — սեւի նոր խառնուելու մէջ գարբումով եւ Աղթանակեղանայ յերիւրած նեւեմները...!!!

ԲՈՒԿՆԵՐԿԱՌԻԹԻՒՆ

ՈՒՍՈՒՄՆԱԳԱՆ — Արշակունի գրաման — Նախարարական Եւ Նազդին արշակունիք եւ իրենց ծանօթ գրամանը: 161:
ՄԵՏՆԱՐԱՐԱՐԱՆ — Ստանդարտ եւ Արշակունիաց հարստութեան անկումը Հայաստանում: 172:
ԵՆԵՄԱՐԱՐԱՐԱՆ — Բոլիշ Դոկա. Ստեփան Փաշա Ապանան: 177:
ԵՆԵՄԱՐԱՐԱՐԱՐԱՆ — Հին Հայոց տնտեսականը: 186:
ԹՂԱՎԱՐԱՐԱՐԱՆ — Ժամբու յիշատակներ (պատկերազարդ): 189:
ԱՅԼԵՆԵՐԵՐԸ
ԺԱՂՆԵՐԿՈՒՆԸ: 191:

ՀՐԱՍԱՐԱՐԱՐԱՆ ԵՒ ՀՐԱՍԱՐԱՐԱՐԱՆԻ ԽՍԱՐԱՐԱՆ
Հ. ԱՅԼԵՆԵՐԸ
ԱՅԼԵՆԵՐԸ, ՄԵՆԵՐԱՐԱՐԱՆ ԵՒ ԳՐԱՐԱՆ